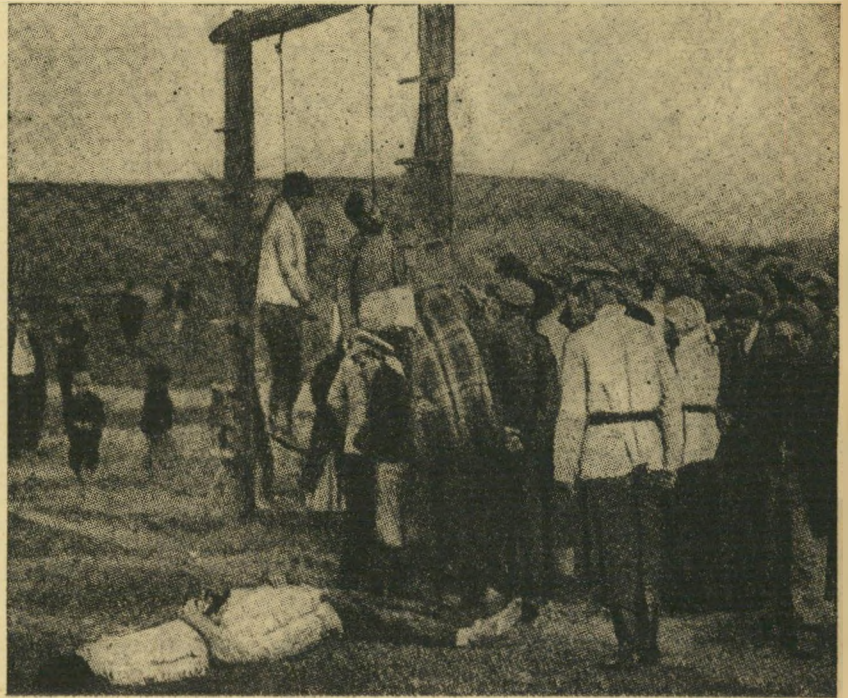

5. הקומיסר מגן על צאריצין

המהפכה ניצחה — אולם מכל העברים צרו האויבים על השלטון. המצב נראה מיואש. טרור בלתי-מרוסן השתולל בארץ. לבנים ואדומים כאחד עשו שמות באוכלוסיה. טרוצקי הפך מצביא, הפך את הצבא האדום לכוח לוחם ומנוצח. סטאלין, אויבו המושבע, נאלץ להסתפק בתפקיד הרבה יותר צנוע: קומיסאר פוליטי של אחד הגייסות. הוא עזר להציל את צאריצין, ששינתה אחר-כך את שמה לסטאלינגראד. אותה שעה אירגן את מפקדי הדרום נגד טרוצקי, הפר את פקודותיו בגלוי, בהסכמתו האילמת של לנין, שחשש פן טרוצקי יתחוק יתר על המידה. הוא השתתף במלחמה נגד פולין, שם גרם, לדעתו של המרשל טוחאצ'בסקי, המפקד הראשי, לתבוסה הסובייטית הגדולה הראשונה. (טוחאצ'בסקי שילם, אחר-כך, בחייו עבור דעתו זו.)

6. המזכיר הכללי - יורש

לנין מת, אחרי ששכב שנתיים חסרי-אונים ומשותק. המאבק הגדול על הירושה החל. המועמד העיקרי היה טרוצקי, אמן הדיבור והכתיבה, מצביא המלחמה. אחריו עמדו בתור נואמים אחרים, מסוגם של זינובייב וקאמנייב. מעטים חשבו על סטאלין. אולם סטאלין דאג לעתידו. לנין מינה אותו למזכיר-כללי של המפלגה, תפקיד שלא נראה בעל חשיבות בעוד לנין בחיים. אולם היה זה התפקיד המכריע: המזכיר-הכללי מינה את בעלי התפקידים במפלגה, והמפלגה שלטה במנגנון הממשלה, בכולשת ובצבא. תחילה בודד סטאלין את טרוצקי, יצר "שלישייה" עם זינובייב וקאמנייב. אחרי שחיטל את השפעת טרוצקי, סילק גם את שניים אלה. שני הצדדים עשו מאמצים גדולים להלביש לבוש רעיוני למלחמתם, התחכחו אם טובת ברית-המועצות קודמת למהפכה העולמית או לא. אולם היתה זו בעיקר מלחמה בין אישים.

7. המנוצח לא הראה כל מתינות

העולם שמח על נצחון סטאלין, חשב שהוא מתון יותר. חיש מהר נוכח לדעת שטעה. כאשר אך ניצח סטאלין, החל מגשים את דרישות מתנגדיו, עלה על כולם בקיצוניותו. הוא הרגיד את רמת המחיה של ההמונים כדי להקדיש את כל האמצעים להקמת תעשייה אדירה. והוא פתח במסע כביר לחיסול החקלאות הפרטית, לריכוז האיכרים במשקים שיתופיים וממלכתיים. המפלגה אירגנה הפגנות איכרים תחת הסיסמא: "חסלו את הקולאקים (האיכרים העשירים)!" (ראה תמונה). אולם מרבית האיכרים התנגדו למסע, גרמו לרעב נורא. מתנגדי סטאלין טענו כי למעלה מ-10 מיליון רוסים גיטפו באותן השנים כתוצאה מן הרעב ומן הרעב לסיביר.

8. צלביהקס עולה

אזכה שעה קרב והלך אדולף היטלר לשלטון בגרמניה. מפלגתו ניצחה בבחירות. היה ברור כי רק מאמץ נואש של הסוציאליסטים והקומוניסטים ביחד יכול לעצרו. אולם בפקודת סטאלין סירבו הקומוניסטים הגרמניים לשתף פעולה, פתחו במלחמה משלהם נגד היפובליקה. התוצאה היתה כי היטלר עלה לשלטון (ראה תמונה). חשבוננו של סטאלין, שהיטלר ייכשל, יפנה את מקומו תוך זמן קצר לקומוניסטים, נתגלה כטעות. היטלר התבסס, הקים צבא אדיר, השיג את שרידי התנועה הקומוניסטית הגרמנית. אולם חשיון שני של סטאלין התאמת: היטלר הפנה את מרצו נגד מדינות המערב, החליש את מעמדן בעולם. תקופה זו ראתה את ביסוסו המוחלט של שלטון סטאלין בברית המועצות. לא רק כיוושו של לנין בזכות יכולתו האישית, אלא גם כהוגה דעות, הפך סטאלין מנהיגו של הקומוניזם העולמי. דבריו, וקיי היסוד שהניח לפעולות הקומוניסטיות, היוו תוספת רעיונית לתורת מרקס-לנין.